

Farmakoterapie hypertenze u dětí

Farmakoterapii u jinak asymptomatických dětí s AH bez diabetu mellitu a bez onemocnění ledvin zahajujeme:

- pokud během 6 měsíců režimových opatření nedojde k poklesu TK pod 90. percentil,
- při signifikantní hypertrofii levé komory srdeční,
- a/nebo při hodnotách TK odpovídajících AH 2. stupně (Tab. 1).

V situaci, kdy jsme z výše uvedených důvodů nuceni zahájit medikamentózní léčbu ihned po stanovení diagnózy AH, ji vždy kombinujeme s režimovými opatřeními. Je doporučeno začít léčbu monoterapií

Tab. 3. Cílové hodnoty krevního tlaku u dětí léčených pro hypertenzi (8)

Populace s arteriální hypertenzí	Cílové hodnoty TK
Běžná populace	< 95. percentilem
	< 90. percentilem je vhodné zvážit
Pacienti s diabetem mellitem	< 90. percentilem
	< 75. percentilem u dětí s chronickým postižením ledvin bez proteinurie
	< 50. percentilem u dětí s chronickým postižením ledvin s proteinurií
Pacienti s chronickým onemocněním ledvin	< 75. percentilem u dětí bez proteinurie
	< 50. percentilem s proteinurií

Tab. 4. Antihypertenzní medikace u dětí a mladých dospělých, upraveno podle Mattoo, 2025 (15), Lurbe et al., 2016 (8)

Lék	Věk	Počáteční p. o. dávka / den	Maximální p. o. dávka / den	Dávkovací interval
Inhibitory angiotenzin konvertujícího enzymu				
■ Kontraindikace: těhotenství, angioedém ■ Časté nežádoucí účinky: kašel, bolest hlavy, závratě, slabost ■ Závažné nežádoucí účinky: hyperkalemie, akutní poškození ledvin, angioedém, poškození plodu				
Captopril	Kojenci	0,05 mg/kg/dávku	6 mg/kg	1–4x denně
	Děti	0,5 mg/kg/dávku	6 mg/kg	3x denně
Enalapril	≥ 1 měsíc	0,08 mg/kg/den (max. 5 mg/den)	0,6 mg/kg (max. 40 mg)	1–2x denně
Ramipril	Děti	1,6 mg/m ² /den	6 mg/m ² /den	1x denně
Lisinopril	≥ 6 let	0,07 mg/kg/den (max. 5 mg/den)	0,6 mg/kg/den (max. 40 mg/den)	1x denně
Blokátory receptorů AT 1 pro angiotenzin II (sartany)				
■ Kontraindikace: gravidita ■ Časté nežádoucí účinky: bolest hlavy, závratě ■ Závažné nežádoucí účinky: hyperkalemie, akutní poškození ledvin, angioedém, poškození plodu				
Losartan	≥ 6 let	0,7 mg/kg (max. 50 mg)	1,4 mg/kg (max 100 mg)	1x denně
Valsartan	≥ 1 rok	1,3 mg/kg (max. 40 mg)	2,7 mg/kg (max 160 mg)	1x denně
Betablokátory				
■ Kontraindikace: kardiogenní šok, AV blokáda 2.–3. stupně, bradykardie < 50/min., hypotenze (systolický TK < 90 torr), astma bronchiale ■ Časté nežádoucí účinky: bradykardie, posturální hypotenze, chladné končetiny, únava, závratě ■ Závažné nežádoucí účinky: astmatický záchvat, srdeční blok				
Atenolol	Děti	0,5–1 mg/kg	2 mg/kg (max. 100 mg)	1–2x denně
Metoprolol	Děti	0,5–1 mg/kg	2 mg/kg	1–2x denně
Propranolol	Děti	1 mg/kg	4 mg/kg (max 640 mg)	2–3x denně
Bisoprolol	1–6 let	0,05 mg/kg/den	10 mg/den	1x denně
	6–18 let	2,5 mg/den	10 mg/den	1x denně
Thiazidová diuretika				
■ Kontraindikace: anurie ■ Časté nežádoucí účinky: závratě, hypokalemie ■ Závažné nežádoucí účinky: poruchy srdečního rytmu, cholestatická žloutenka, diabetes mellitus, pankreatitida				
Chlorthalidon	Děti	0,3 mg/kg	2 mg/kg (max. 50 mg)	1x denně
Hydrochlorothiazid	Děti	1 mg/kg/den	2 mg/kg (max 37,5 mg)	1–2x denně
Kličková diuretika				
■ Kontraindikace: hypersenzitivita na furosemid, hypokalemie, hyponatremie ■ Časté nežádoucí účinky: hypokalemie, hypochloremie, dehydratace, slabost, ortostatická hypotenze ■ Závažné nežádoucí účinky: hluchota, vaskulitida				
Furosemid	Děti	0,5–2 mg/kg	6 mg/kg	1–2x denně
Kalciové blokátory				
■ Kontraindikace: hypersenzitivita ke kalciovým blokátorům ■ Časté nežádoucí účinky: flush (návaly horka, zarudnutí), periferní otoky, závratě ■ Závažné nežádoucí účinky: angioedém				
Amlodipin	1–5 let	0,1 mg/kg	0,6 mg/kg (max. 5 mg)	1x denně (u dětí < 6 let lze rozdělit do 2 dávek)
	≥ 6 let	2,5 mg	10 mg	1x denně
Felodipin	≥ 6 let	2,5 mg	10 mg	1x denně
Isradipin	Děti	0,05–0,1 mg/kg	0,6 mg/kg (max. 10 mg)	Kapsle 2–3x denně; tablety s prodlouženým uvolňováním 1x denně
Nifedipin s prodlouženým uvolňováním	Děti	0,2–0,5 mg/kg/den	3 mg/kg (max. 120 mg)	1–2x denně